

Energetický regulační úřad

Ing. Alena Vitásková
předsedkyně

Č. j.: 07898-16/2015-ERU

V Jihlavě dne 11. července 2016

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti ABASTOR s.r.o., se sídlem Chrastavská 273/30, 460 01 Liberec, IČ: 275 12 843 (dále též „účastník řízení“), zastoupené Mgr. Martinem Vondroušem, advokátem v advokátní kanceláři SPOLAK advokátní kancelář s.r.o., se sídlem 8. března 21/13, 460 05 Liberec, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 07898-12/2015-ERU (sp. zn. KO-07898/2015-ERU) ze dne 29. února 2016, kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 odst. 1 písm. b) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, rozhodl ve společném správním řízení, že je účastník řízení odpovědný za spáchání dvou správních deliktů podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), kterých se měl dopustit tím, že v rozporu s § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách při kalkulaci ceny tepelné energie za rok 2011 v cenové lokalitě „Švédská 4215/25, Jablonec nad Nisou“ uplatnil o [REDAKCE] Kč vyšší náklady v položce „Palivo“, než byly skutečně vynaložené náklady na palivo v této cenové lokalitě, a v cenových lokalitách „SVJ Skelná, Jablonec nad Nisou“ a „Švédská 4216/27, Jablonec nad Nisou“ vyúčtoval za rok 2011 ceny tepelné energie, které nevycházely z výsledných kalkulací, a dále v cenových lokalitách „Vysoká 4240/33 (II.), Jablonec nad Nisou“, „SVJ Skelná, Jablonec nad Nisou“, „Švédská I. (4237/25), Jablonec nad Nisou“, „Pasecká, Jablonec nad Nisou“, „BONEM, Jablonec nad Nisou“, „B. Němcové 36, Jablonec nad Nisou“, „Jizerská, Jablonec nad Nisou“ a „Švédská II. 33, Jablonec nad Nisou“ vyúčtoval za rok 2012 ceny tepelné energie, které rovněž nevycházely z výsledných kalkulací, za což mu byla uložena úhrnná pokuta ve výši 300 000 Kč, dále mu bylo uloženo opatření k nápravě zjištěného protiprávního stavu a povinnost náhrady nákladů řízení, jsem jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu rozhodla podle § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na návrh rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 07898-12/2015-ERU (sp. zn. KO-07898/2015-ERU) ze dne 29. února 2016 zrušuji a řízení vedené pod sp. zn. KO-07898/2015-ERU zastavuji.

Odůvodnění:

I. Kontrolní zjištění

Energetický regulační úřad zahájil u účastníka řízení dle zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, resp. dle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve dnech 16. listopadu 2012 a 21. července 2014 několik kontrol, jejichž předmětem bylo prověření dodržování povinností stanovených zákonem o cenách a jeho prováděcími předpisy v letech 2011 a 2012.

1) Kontrola dodržování povinností v roce 2011 v cenových lokalitách „SVJ Skelná, Jablonec nad Nisou“, „Švédská 4215/25, Jablonec nad Nisou“ a „Švédská 4216/27, Jablonec nad Nisou“

Kontrolní zjištění Energetického regulačního úřadu týkající se cenových lokalit „SVJ Skelná, Jablonec nad Nisou“, „Švédská 4215/25, Jablonec nad Nisou“ a „Švédská 4216/27, Jablonec nad Nisou“ byla obsažena v Protokolu o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 15985-15/2012-ERU, ze dne 26. března 2013, v němž bylo konstatováno, že účastník řízení v roce 2011 porušil cenové předpisy tím, že v cenové lokalitě „Švédská 4215/25, Jablonec nad Nisou“ uplatnil neoprávněný náklad ve výši [REDAKCE] Kč představující rozdíl mezi náklady zahrnutými v kalkulaci ceny tepelné energie v položce „Palivo“ a skutečně vynaloženými náklady na palivo v této cenové lokalitě.

Dále bylo konstatováno, že účastník řízení v cenových lokalitách „SVJ Skelná, Jablonec nad Nisou“ a „Švédská 4216/27, Jablonec nad Nisou“ vyúčtoval za rok 2011 ceny tepelné energie, jejichž výše nebyly v souladu s provedenými výslednými kalkulacemi, jelikož namísto kalkulované ceny vztažené na skutečné množství tepelné energie vyúčtoval cenu tepelné energie vztaženou na sjednané množství tepelné energie. Výsledné ceny tepelné energie tak nevycházely z výsledných kalkulací a účastník řízení po odběrateli v cenové lokalitě „SVJ Skelná, Jablonec nad Nisou“ požadoval uhradit o [REDAKCE] Kč a po odběrateli v cenové lokalitě „Švédská 4216/27, Jablonec nad Nisou“ o [REDAKCE] Kč více, než byl oprávněn podle kalkulací výsledných cen tepelné energie.

Proti kontrolnímu protokolu č. [REDAKCE] ze dne 26. března 2013 podal účastník řízení námitky. K prvnímu vytykanému porušení účastník řízení uvedl, že se jedná pouze o administrativní chybu v rámci zaúčtování nákladových dokladů a jejich zohlednění při kalkulaci ceny tepelné energie, za což se omluvil. K otázce uplatňování ceny, která nevycházela z kalkulace výsledné ceny tepelné energie, podotkl, že s odběrateli byla uzavřena rámcová smlouva na dodávky tepelné energie, jejíž součástí byla povinnost odběratele odebrat stanovené minimální množství tepelné energie, přičemž v případě nesplnění této povinnosti musel odběratel uhradit celkovou cenu tepelné energie rovnající se násobku minimálního sjednaného množství tepelné energie a ceny za 1 GJ tepelné energie platné k poslednímu dni měsíce, v němž došlo k neodebrání sjednaného minimálního množství. Účastník řízení je toho názoru, že do fakturace do výše minimálního garantovaného množství tepelné energie je možná a v souladu s cenovými předpisy.

Rozhodnutím č. j. 15985-19/2012-ERU ze dne 7. května 2013 nebylo předmětným námitkám vyhověno a kontrolní zjištění obsažená v protokolu č. [REDAKCE] ze dne 26. března 2013 byla potvrzena.

2) Kontrola dodržování povinností v roce 2012 v cenových lokalitách:

a) „Vysoká 4240/33 (II.), Jablonec nad Nisou“

Kontrolní zjištění Energetického regulačního úřadu týkající se cenové lokality „Vysoká 4240/33 (II.), Jablonec nad Nisou“ byla obsažena v Protokolu o kontrole č. ██████████, č. j. 06800-24/2014-ERU, ze dne 16. února 2015, v němž bylo konstatováno, že účastník řízení nedodržel závazný postup při kalkulaci ceny tepelné energie, když kalkulace výsledné ceny tepelné energie neodpovídá skutečně dosaženým výnosům za tepelnou energii v uvedené cenové lokalitě.

b) „SVJ Skelná, Jablonec nad Nisou“

Kontrolní zjištění Energetického regulačního úřadu týkající se cenové lokality „SVJ Skelná, Jablonec nad Nisou“ byla obsažena v Protokolu o kontrole č. ██████████, č. j. 06796-26/2014-ERU, ze dne 16. února 2015, v němž bylo konstatováno, že účastník řízení nedodržel závazný postup při kalkulaci ceny tepelné energie, když kalkulace výsledné ceny tepelné energie neodpovídá skutečně dosaženým výnosům za tepelnou energii v uvedené cenové lokalitě.

c) „Švédská I. (4237/25), Jablonec nad Nisou“ a „Pasecká, Jablonec nad Nisou“

Kontrolní zjištění Energetického regulačního úřadu týkající se cenových lokalit „Švédská I. (4237/25), Jablonec nad Nisou“ a „Pasecká, Jablonec nad Nisou“ byla obsažena v Protokolu o kontrole č. ██████████, č. j. 06802-30/2014-ERU, ze dne 16. února 2015, v němž bylo konstatováno, že účastník řízení nedodržel závazný postup při kalkulaci ceny tepelné energie, když kalkulace výsledné ceny tepelné energie neodpovídá skutečně dosaženým výnosům za tepelnou energii v uvedených cenových lokalitách.

d) „BONEM, Jablonec nad Nisou“

Kontrolní zjištění Energetického regulačního úřadu týkající se cenové lokality „BONEM, Jablonec nad Nisou“ byla obsažena v Protokolu o kontrole č. ██████████, č. j. 06808-24/2014-ERU, ze dne 16. února 2015, v němž bylo konstatováno, že účastník řízení nedodržel závazný postup při kalkulaci ceny tepelné energie, když kalkulace výsledné ceny tepelné energie neodpovídá skutečně dosaženým výnosům za tepelnou energii v uvedené cenové lokalitě.

e) „B. Němcové 36, Jablonec nad Nisou“

Kontrolní zjištění Energetického regulačního úřadu týkající se cenové lokality „B. Němcové 36, Jablonec nad Nisou“ byla obsažena v Protokolu o kontrole č. ██████████, č. j. 06807-25/2014-ERU, ze dne 16. února 2015, v němž bylo konstatováno, že účastník řízení nedodržel závazný postup při kalkulaci ceny tepelné energie, když kalkulace výsledné ceny tepelné energie neodpovídá skutečně dosaženým výnosům za tepelnou energii v uvedené cenové lokalitě.

f) „Jizerská, Jablonec nad Nisou“

Kontrolní zjištění Energetického regulačního úřadu týkající se cenové lokality „Jizerská, Jablonec nad Nisou“ byla obsažena v Protokolu o kontrole č. ██████████, č. j. 06806-26/2014-ERU, ze dne 16. února 2015, v němž bylo konstatováno, že účastník řízení nedodržel závazný postup při kalkulaci ceny tepelné energie, když kalkulace výsledné ceny tepelné energie neodpovídá skutečně dosaženým výnosům za tepelnou energii v uvedené cenové lokalitě.

g) „Švédská II. 33, Jablonec nad Nisou“

Kontrolní zjištění Energetického regulačního úřadu týkající se cenové lokality „Švédská II. 33, Jablonec nad Nisou“ byla obsažena v Protokolu o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 06805-24/2014-ERU, ze dne 16. února 2015, v němž bylo konstatováno, že účastník řízení nedodržel závazný postup při kalkulaci ceny tepelné energie, když kalkulace výsledné ceny tepelné energie neodpovídá skutečně dosaženým výnosům za tepelnou energii v uvedené cenové lokalitě.

Ve všech uvedených kontrolních protokolech týkajících se kontrol dodržování povinností účastníkem řízení v roce 2012 bylo dále konstatováno, že zjištěným jednáním účastník řízení nezískal nepřiměřený majetkový prospěch.

II. Správní řízení v prvním stupni

1) Správní řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu porušením povinností v roce 2011

Dne 18. června 2013 bylo s účastníkem řízení zahájeno správní řízení sp. zn. KO-08208/2013-ERU pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, kterého se měl dopustit porušením povinností v roce 2011 v cenových lokalitách „SVJ Skelná, Jablonec nad Nisou“, „Švédská 4215/25, Jablonec nad Nisou“ a „Švédská 4216/27, Jablonec nad Nisou“.

V reakci na oznámení o zahájení správního řízení účastník řízení uvedl, že nesouhlasí se závěry kontrolního protokolu a rozhodnutí o námitkách, na základě čehož podal Energetickému regulačnímu úřadu podnět k provedení přezkumného řízení a současně správní žalobu proti rozhodnutí o námitkách. Účastník řízení dále navrhl posečkání s rozhodnutím ve věci minimálně do doby, kdy bude rozhodnuto o odkladném účinku uvedené žaloby.

Usnesením Energetického regulačního úřadu č. j. 08208-6/2013-ERU ze dne 19. července 2013 bylo správní řízení přerušeno do doby vyřešení předběžné otázky spočívající ve výsledku vyřízení návrhu účastníka řízení na zrušení rozhodnutí o námitkách č. j. 15985-19/2012-ERU ze dne 7. května 2013 v řízení probíhajícím u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 62 A 54/2013.

Dne 25. srpna 2015 byl účastník řízení vyrozuměn o pokračování správního řízení, neboť žaloba účastníka řízení byla pravomocně odmítnuta.

2) Správní řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu porušením povinností v roce 2012

Dne 2. září 2015 bylo s účastníkem řízení zahájeno správní řízení sp. zn. KO-07769/2015-ERU pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, kterého se měl dopustit porušením povinností v roce 2012 v cenových lokalitách „Vysoká 4240/33 (II.), Jablonec nad Nisou“, „SVJ Skelná, Jablonec nad Nisou“, „Švédská I. (4237/25), Jablonec nad Nisou“, „Pasecká, Jablonec nad Nisou“, „BONEM, Jablonec nad Nisou“, „B. Němcové 36, Jablonec nad Nisou“, „Jizerská, Jablonec nad Nisou“ a „Švédská II. 33, Jablonec nad Nisou“.

3) Společné řízení

Usnesením Energetického regulačního úřadu č. j. 07898-1/2015-ERU ze dne 7. září 2015 byla obě výše uvedená správní řízení spojena do společného řízení sp. zn. KO-07898/2015-ERU, což bylo účastníkovi řízení oznámeno přípisem z téhož dne.

Dne 14. září 2015 bylo Energetickému regulačnímu úřadu doručeno vyjádření účastníka řízení, který odkázal na svou argumentaci obsaženou v podnětu k provedení přezkumného řízení a v žalobě proti rozhodnutí o námitkách č. j. 15985-19/2012-ERU ze dne 7. května 2013. V obou podáních účastník řízení shodně uváděl, že ačkoliv v cenové lokalitě „Švédská 4215/25, Jablonec nad Nisou“ v důsledku administrativní chyby zařadil do kalkulace ceny tepelné energie pro rok 2011 náklady na palivo o [REDAKCE] Kč vyšší, než byly skutečné náklady vynaložené na palivo v této cenové lokalitě, k poškození odběratele tepelné energie nedošlo, když účastník řízení v kalkulaci vykázal rovněž ztrátu [REDAKCE] Kč, a to z toho důvodu, aby dodržel smluvně sjednanou cenu ve výši [REDAKCE] Kč/GJ. K zjištěnému porušení v roce 2011 v cenových lokalitách „SVJ Skelná, Jablonec nad Nisou“ a „Švédská 4216/27, Jablonec nad Nisou“ účastník řízení namítal, že sám Energetický regulační úřad ve svých kontrolních zjištěních potvrdil, že cena tepelné energie byla kalkulována v souladu s cenovými předpisy, pouze je účastníkovi řízení vytýkáno „dofakturování“ ceny do sjednaného minimálního množství tepelné energie. Zde se však účastník řízení rozchází v hodnocení předmětného „dofakturování“, které považuje za smluvní sankci zajišťující ochranu jeho počáteční investice do energetického zařízení, nejedná se tedy o cenu vyúčtovanou za tepelnou energii.

Ke zjištěným porušením za rok 2012 účastník řízení konstatoval, že správní orgán de facto vytýká, že jednotlivým odběratelům byla vyúčtována jednotková cena nižší a tudíž pro odběratele výhodnější, než by byla jednotková cena skutečně dosažená, vztažená na skutečné množství dodané tepelné energie podle cenového rozhodnutí. Ze závěrů kontrol provedených v jednotlivých cenových lokalitách nadto vyplývá, že účastník řízení vytýkaným jednáním nezískal žádný majetkový prospěch. Účastník řízení tak dle svého názoru žádným způsobem odběratele tepelné energie nepoškodil a nepostupoval v rozporu se smyslem zákona o cenách, jehož cílem je především ochrana spotřebitelů.

III. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím Energetického regulačního úřadu č. j. 07898-12/2015-ERU ze dne 29. února 2016 byl účastník řízení uznán odpovědným za spáchání dvou správních deliktů podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, kterých se měl dopustit tím, že v rozporu s § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách při kalkulaci ceny tepelné energie za rok 2011 v cenové lokalitě „Švédská 4215/25, Jablonec nad Nisou“ uplatnil o [REDAKCE] Kč vyšší náklady v položce „Palivo“, než byly skutečně vynaložené náklady na palivo v této cenové lokalitě, a v cenových lokalitách „SVJ Skelná, Jablonec nad Nisou“ a „Švédská 4216/27, Jablonec nad Nisou“ vyúčtoval za rok 2011 ceny tepelné energie, které nevycházely z výsledných kalkulací, a dále v cenových lokalitách „Vysoká 4240/33 (II.), Jablonec nad Nisou“, „SVJ Skelná, Jablonec nad Nisou“, „Švédská I. (4237/25), Jablonec nad Nisou“, „Pasecká, Jablonec nad Nisou“, „BONEM, Jablonec nad Nisou“, „B. Němcové 36, Jablonec nad Nisou“, „Jizerská, Jablonec nad Nisou“ a „Švédská II. 33, Jablonec nad Nisou“ vyúčtoval za rok 2012 ceny tepelné energie, které rovněž nevycházely z výsledných kalkulací.

Za spáchání dvou správních deliktů podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách byla účastníkovi řízení uložena úhrnná pokuta ve výši 300 000 Kč. Dále mu byla uložena povinnost náhrady nákladů řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč a opatření k nápravě spočívající v povinnosti vytvořit opravnou kalkulaci výsledné ceny tepelné energie za rok 2011 bez zjištěných neoprávněných nákladů pro cenovou lokalitu „Švédská 4215/25, Jablonec nad Nisou“ a na jejím základě provést opravné vyúčtování a dále v povinnosti provést opravné vyúčtování výsledných cen tepelné energie za rok 2011 v cenových lokalitách „SVJ Skelná, Jablonec nad Nisou“ a „Švédská 4216/27, Jablonec nad Nisou“ a výsledných cen tepelné energie pro rok 2012 v cenových lokalitách „Vysoká 4240/33 (II.), Jablonec nad Nisou“, „SVJ Skelná, Jablonec nad Nisou“, „Švédská I. (4237/25), Jablonec nad Nisou“, „Pasecká, Jablonec nad Nisou“, „BONEM, Jablonec nad Nisou“, „B. Němcové 36, Jablonec nad Nisou“, „Jizerská, Jablonec nad Nisou“ a „Švédská II. 33, Jablonec nad Nisou“ tak, aby výsledné ceny tepelné energie vycházely z výsledné kalkulace, přičemž splnění těchto povinností má účastník řízení doložit do 60 dnů ode dne právní moci rozhodnutí.

Energetický regulační úřad se v odůvodnění svého rozhodnutí ztotožnil se závěry kontroly, s výjimkou modifikace výše neoprávněného nákladu zařazeného v kalkulaci ceny tepelné energie v cenové lokalitě „Švédská 4215/25, Jablonec nad Nisou“ v položce „Palivo“, kdy tento neoprávněný náklad činil ve skutečnosti [REDAKCE] Kč, namísto kontrolními pracovníky uváděných [REDAKCE] Kč. K cenám tepelné energie vyúčtovaným odběratelům v roce 2011 a 2012 správní orgán prvního stupně konstatoval, že účastník řízení svým jednáním porušil bod (2.6) cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 1/2010, k cenám tepelné energie (dále jen „cenové rozhodnutí č. 1/2010“), resp. cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 2/2011, k cenám tepelné energie (dále jen „cenové rozhodnutí č. 2/2011“), podle jehož znění výsledná cena tepelné energie vychází z výsledné kalkulace, která obsahuje skutečně uplatněné ekonomicky oprávněné náklady a odpovídá výnosům za tepelnou energii a skutečnému množství tepelné energie za ukončený kalendářní rok. Dle Energetického regulačního úřadu účastník řízení za prodej tepelné energie dosáhl ve skutečnosti vyšších výnosů, než kterých by dosáhl podle provedených kalkulací cen tepelné energie, když odběratelům vyúčtoval celkem o [REDAKCE] Kč vyšší částku, než která jim měla být účtována dle předmětných kalkulací, odběratelé byli současně nepravdivě informováni o výši ceny tepelné energie.

IV. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 07898-12/2015-ERU ze dne 29. února 2016 podal účastník řízení dne 8. března 2016 rozklad, a to do všech jeho výroků.

Ohledně porušení povinností v roce 2011 účastník řízení opakovaně namítl, že ačkoliv skutečně do kalkulace ceny promítl neoprávněný náklad v položce „Palivo“, je nutné rovněž přihlídnout ke skutečnosti, že současně uplatnil v položce „Zisk“ ztrátu ve výši [REDAKCE] Kč, aby splnil podmínky smluvně sjednané ceny ve výši [REDAKCE] Kč/GJ bez DPH. Z tohoto důvodu nemohla špatně zaúčtovaná položka poškodit odběratele.

Obdobně jako v průběhu správního řízení argumentoval účastník řízení i ve vztahu k zjištěnému porušení při vyúčtování ceny tepelné energie, která nevycházela z výsledné kalkulace. Účastník řízení má za to, že Energetický regulační úřad v rámci kontroly potvrdil, že cena tepelné energie byla kalkulována v souladu s cenovými předpisy, jeho pochybení tak

má fakticky spočívat v tom, že doúčtováním do smluvně dohodnutého minimálního množství tepelné energie účastník řízení navýšil kalkulovanou cenu tepelné energie, čímž odběratele o skutečné ceně nepravdivě informoval, a vyúčtoval tak cenu tepelné energie, která nevycházela z výsledné kalkulace. Oproti tomu účastník řízení tvrdí, že „dofakturovaná“ částka má povahu smluvní sankce a nejedná se tedy o částku za prodej tepelné energie. Dále konstatoval, že zákon nezakazuje ani nevylučuje možnost smluvních stran sjednat si smluvní sankce za nedodržení podmínek smlouvy.

K porušení povinností v roce 2012 účastník řízení namítl, že výsledná jednotková cena byla nižší než cena dosažená metodikou cenového rozhodnutí, proto je přesvědčen, že takto stanovená cena nejde proti smyslu zákona a odběratele nijak nepoškozuje. Shledání odpovědnosti účastníka řízení za správní delikt by se v tomto případě opíralo o ryze formalistické pojetí zákona.

Na základě těchto skutečností účastník řízení navrhuje, aby předsedkyně napadené rozhodnutí zrušila a správní řízení zastavila.

V. Řízení o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu jsem po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 89 odst. 2 správního řádu přezkoumává odvolací správní orgán soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem.

Po přezkoumání napadeného rozhodnutí jsem dospěla k závěru, že tu nejsou dány důvody pro potrestání účastníka řízení za spáchání dvou správních deliktů podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, neboť jednání účastníka řízení, byť by naplňovalo formální znaky obou správních deliktů, nedosahuje potřebné míry společenské nebezpečnosti pro přijetí závěru o jeho odpovědnosti za spáchání těchto správních deliktů.

Ohledně zjištěného porušení cenových předpisů v cenové lokalitě „Švédská 4215/25, Jablonec nad Nisou“ v roce 2011, kdy účastník řízení uplatnil o [REDAKCE] Kč vyšší náklady v položce „Palivo“, než byly skutečně vynaložené náklady na palivo v této cenové lokalitě, konstatuji, že ačkoliv účastník řízení prokazatelně do kalkulace ceny tepelné energie zahrnul náklad, který nelze považovat ze ekonomicky oprávněný v souladu s bodem (1.2) cenového rozhodnutí č. 1/2010, a tímto jednáním tak došlo k naplnění formálních znaků správního deliktu, jeho postupem nebyl odběratel tepelné energie nikterak poškozen. Zohlednit je zde nutné především námitku účastníka řízení, s níž se vypořádal Energetický regulační úřad zcela nedostatečně, podle které účastník řízení vykázal v dané cenové lokalitě ztrátu [REDAKCE] Kč, kterou takto zahrnul do kalkulace ceny tepelné energie, a to z toho důvodu, aby dodržel smluvně sjednanou cenu ve výši [REDAKCE] Kč/GJ bez DPH. Účastník řízení tak ve své podstatě musel cenu tepelné energie dotovat z vlastních prostředků, aby byly dodrženy smluvní podmínky. Tyto skutečnosti jsou v souladu s tvrzením účastníka řízení, že k zahrnutí vyššího nákladu došlo v důsledku administrativního pochybení a za účelem zabránění navýšení ceny došlo následně k jejím úpravám. Pokud by však

účastník řízení postupoval v souladu s cenovými předpisy a neoprávněný náklad ve výši [REDACTED] Kč ve výsledné kalkulaci neuplatnil, celkové náklady na výrobu tepelné energie v této cenové lokalitě by o stejnou částku poklesly a účastník řízení by musel k udržení smluvně sjednané ceny ve výši [REDACTED] Kč/GJ bez DPH vykázat ztrátu pouze ve výši [REDACTED] Kč + [REDACTED] Kč + [REDACTED] Kč). Byť by tedy náklady na palivo v ceně tepelné energie pro odběratele poklesly, o totožnou částku by byl navýšen zisk (resp. snížena ztráta) účastníka řízení a pro odběratele by nedošlo k žádné změně ve vztahu k ceně tepelné energie. V tomto případě by potrestání účastníka řízení bylo příliš formalistické, přičemž v jeho jednání nelze spatřovat společenskou škodlivost. Ostatně k materiální stránce uvedeného jednání Energetický regulační úřad pouze uvedl, že byla naplněna tím, že odběrateli tepelné energie byla vyúčtována vyšší částka, než která by mu měla být vyúčtována. Uvedené tvrzení však neplatí ve vztahu k tomuto konkrétnímu případu.

Nedostatečným nicméně shledávám i posouzení ostatních porušení cenových předpisů. Účastníkovi řízení je vytýkáno, že se dopustil správních deliktů podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách. Podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách platí, že se právnická nebo podnikající fyzická osoba jako prodávající dopustí správního deliktu tím, že sjedná nebo požaduje cenu, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle § 6 odst. 1 téhož zákona.

V posuzovaném případě Energetický regulační úřad ve výroku I. napadeného rozhodnutí, například ve vztahu k cenové lokalitě „Vysoká 4240/33 (II.), Jablonec nad Nisou“, konstatoval, že účastník řízení porušil § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách tím, že *nedodržel ustanovení bodu (2.6) cenového rozhodnutí č. 2/2011, když kalkulace výsledné ceny tepelné energie neodpovídala skutečně dosaženým výnosům z prodeje tepelné energie, čímž tak odběrateli (...) vyúčtoval za rok 2012 cenu tepelné energie, která nevycházela z výsledné kalkulace, neboť namísto skutečně dosažené ceny [REDACTED] Kč/GJ bez DPH, vztážené na skutečné množství dodané tepelné energie [REDACTED] GJ vyúčtoval jednotkovou cenu ve výši [REDACTED] Kč/GJ bez DPH za [REDACTED] GJ, přičemž [REDACTED] GJ tepelné energie z nich nebylo nikdy dodáno.*

Takto koncipovaný výrok neodpovídá skutkové podstatě správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, jehož stěžejním aspektem je sjednání nebo požadování ceny, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen. Ve výroku popsané jednání směřuje k požadování ceny tepelné energie (tj. jejímu vyúčtování), přičemž je dále řečeno, že vyúčtovovaná cena nevycházela z výsledné kalkulace. Takové vyjádření je ale přinejmenším zavádějící. V rámci kontroly bylo zjištěno, že účastník řízení kalkuloval cenu tepelné energie, kde uplatnil náklady vynaložené na výrobu a dodávky tepelné energie, zisk a daň z přidané hodnoty, a takto kalkulovanou cenu vůči odběratelům zjevně uplatňoval. Je zřejmé, že prvostupňový orgán z hlediska posouzení ekonomické oprávněnosti nákladů či přiměřenosti zisku samotnou kalkulaci předloženou účastníkem řízení vůbec nezkoumal. Dále bylo zjištěno, že účastník řízení nad takto kalkulovanou a uplatňovanou cenu rovněž vyúčtoval odběratelům částku za neodebrané množství tepelné energie, které bylo dopočteno do smluvně sjednaného minimálního množství, a právě v tomto postupu je spatřováno pochybení účastníka řízení.

Jak kontrolní pracovníci, tak i prvostupňový správní orgán dospěli k závěru, že uvedeným jednáním účastník řízení žádný nepřiměřený majetkový prospěch nezískal.

Lze tak dovodit, že ze strany správního orgánu nebyly tyto částky vyhodnoceny jako ekonomicky neoprávněné a z hlediska jejich účelu mohly být uplatněny v ceně tepelné energie. Potrestání účastníka řízení by zde bylo především na místě, pokud by Energetický regulační úřad učinil závěr, že odběratelé účastníka řízení hradí neodpovídající cenu tepelné energie (např. obsahující nepřiměřený zisk), avšak k tomuto výsledku správní orgán zjevně nedospěl.

Pokud by tak porušení právních předpisů ze strany účastníka řízení mělo spočívat pouze v tom, že určitá, jinak ekonomicky oprávněná částka, za dodávku tepelné energie nebyla součástí kalkulace výsledné ceny tepelné energie, ačkoliv odběratelům byla za prodej tepelné energie vyúčtována, pak není zcela zřejmé, v čem spočívá společenská nebezpečnost jeho jednání, přičemž na tuto otázku nedává odpověď ani odůvodnění napadeného rozhodnutí, které pouze uvádí, že odběratelé tepelné energie byli nepravdivě informováni o skutečné výši ceny tepelné energie. Takové odůvodnění se ve vztahu ke správnímu deliktu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách jeví jako zcela nedostačující, nadto lze poukázat na daňové doklady obsažené v kontrolních spisech, z nichž lze seznat, že odběratelé byli o částce představující „dofakturaci“ informováni a byli na ni výslovně upozorněni. Nelze tedy zpochybnit, že se účastník řízení určitého formálního porušení dopustil, kdy měl především respektovat bod (2.6) cenového rozhodnutí č. 1/2010 či cenového rozhodnutí č. 2/2011, nicméně materiální stránka správního deliktu zde nedosahuje intenzity potřebné pro konstatování odpovědnosti za správní delikt.

Na tomto místě by dále bylo vhodné uvést na pravou míru některá nepřesná vyjádření účastníka řízení. Předně je třeba konstatovat, že tvrzení o tom, že „dofakturování“ má povahu smluvní sankce a nejedná se tedy o cenu za prodej tepelné energie, se nejeví jako pravděpodobné, neboť Energetickým regulačním úřadem předestřené podstatné argumenty svědčí spíše pro opačný závěr, přičemž ani účastník řízení se v rámci své účetní a daňové evidence k daným platbám nechoval, jako by se jednalo o smluvní sankce. Především jde o skutečnost, že tyto platby byly zatíženy sníženou sazbou daně z přidané hodnoty, která je podle § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, určena kromě zboží uvedeného v příloze č. 3 tohoto zákona pro teplo a chlad, a dále se tato skutečnost podává z toho, že účastník řízení uvedené částky účtoval na účet 602000 určený pro tržby z prodeje služeb. Oba argumenty dokládají, že účastník řízení tyto platby považuje za cenu (resp. část ceny) za prodej tepelné energie.

Nelze přijmout ani argumentaci, že zjištěným porušením v roce 2012 došlo pouze ke snížení jednotkové ceny tepelné energie. Toto snížení bylo logickým důsledkem toho, že účastník řízení doúčtoval odběratelům i neodebrané množství tepelné energie, které násobil původní kalkulovanou jednotkovou cenou, načež tato jednotková cena při přepočtu na vyšší množství tepelné energie, než bylo množství kalkulované, musela poklesnout. Energetický regulační úřad chtěl pouze demonstrovat, jaká byla ve skutečnosti uplatňovaná jednotková cena tepelné energie účastníkem řízení, ačkoliv lze přiznat, že tak učinil poněkud zavádějícím způsobem, avšak podstatou tohoto postupu byl závěr o navýšení celkových nákladů na dodávky tepelné energie, čímž se zákonitě zvýšila i celková cena tepelné energie. Jak již však bylo uvedeno výše, Energetický regulační úřad neprokázal a ani netvrdil, že by částka, o níž byla cena tepelné energie navýšena, byla neoprávněným nákladem v ceně tepelné energie a že by účastník řízení získal nepřiměřený majetkový prospěch.

Co se týče argumentace, že smluvně sjednané minimální odebrané množství tepelné energie má zajišťovat ochranu počáteční investice účastníka řízení do energetického zařízení, k tomu je třeba konstatovat, že ani toto není důvodem pro nedodržení cenových předpisů, na základě nichž má účastník řízení povinnost uvést v kalkulaci ceny tepelné energie veškeré výnosy vztahující se k dodávkám tepelné energie a povinnost cenu tepelné energie na základě této kalkulace odběratelům vyúčtovat. Cenová rozhodnutí Energetického regulačního úřadu však myslí i na případy, kdy je třeba pokrýt náklady na připravenost dodavatele tepla poskytnout tepelnou energii kdykoliv podle potřeb odběratele, přičemž poskytují účastníkovi řízení za tímto účelem možnost sjednání vícesložkové ceny tepelné energie s odběrateli, kdy jsou stále složky ceny vztaženy buď na jednotkové množství tepelné energie či na jednotku tepelného výkonu, které odpovídají dlouhodobé potřebě rozvodného nebo odběrného tepelného zařízení. Vícesložková cena tak nabízí způsob stanovení ceny tepelné energie, která není tolik ovlivňována výkyvy vnějších vlivů. Oproti postupu účastníka řízení však k předem dohodnutému množství tepelné energie (či jednotce tepelného výkonu) nelze v rámci vícesložkové ceny vztáhnout všechny složky ceny tepelné energie, ale pouze stále složky, neboť podstatou proměnné složky ceny je vždy přímá závislost na množství skutečně dodané tepelné energie.

Nakonec je třeba ještě upozornit, že Energetický regulační úřad nesprávně považoval veškerá ve výroku I. charakterizovaná jednání účastníka řízení za dva správní delikty.

Obecně platí, že již v oznámení o zahájení správního řízení musí správní orgán vymezit předmět správního řízení, v případě řízení o správním deliktu musí jít především o popis skutku, v němž je správní delikt spatřován. Za skutek se považuje určitá událost ve vnějším světě spočívající v jednání osoby, která může mít znaky jednoho či více správních deliktů anebo nemusí vykazovat znaky žádného správního deliktu. Správní delikt pak ve vztahu ke skutku představuje právní konstrukci, resp. právní kvalifikaci konkrétního skutku. Podstatu skutku tvoří jednání pachatele a následek tímto jednáním způsobený, který je relevantní z hlediska hmotného správního práva trestního, přičemž jednání bývá definováno jako projev vůle pachatele ve vnějším světě spočívající v konání nebo opomenutí a následek je porušení nebo ohrožení zájmů chráněných právními předpisy. Za jeden skutek se pak v teorii i praxi považují všechny ty projevy vůle pachatele navenek, které jsou příčinou následku významného z hlediska správního práva trestního.

Každé v oznámení o zahájení řízení popsané jednání účastníka řízení, které se rovněž objevilo ve výrokové části napadeného rozhodnutí, jímž měl být spáchán škodlivý následek, musí v tomto případě představovat samostatný skutek, neboť se jedná o samostatná jednání (jednotlivá vyúčtování ceny tepelné energie) způsobující v každé cenové lokalitě negativní následek (vyúčtování ceny tepelné energie odběratelům v rozporu s kalkulací výsledné ceny, která by obsahovala skutečně uplatněné ekonomicky oprávněné náklady a která by odpovídala výnosům za tepelnou energii a skutečnému množství tepelné energie za ukončený kalendářní rok). Pakliže všechny skutky naplňují skutkovou podstatu stejného správního deliktu, lze uvažovat o kvalifikaci tohoto jednání jakožto opakování správního deliktu ve vícečinném souběhu, či se může jednat o pokračující správní delikt. Výrok I. napadeného rozhodnutí obsahuje konstatování, že se účastník řízení dopustil dvou správních deliktů, což by teoreticky nasvědčovalo tomu, že jde o dva pokračující správní delikty, kdy jednotlivé skutky tvoří jejich dílčí útoky, nicméně již ve výrokové části rozhodnutí by muselo být uvedeno, že jde o dílčí útoky a delikty by musely být označeny jako

pokračující správní delikty. Tak se však v posuzované věci nestalo. K otázce naplnění všech nutných znaků pro kvalifikaci jednání účastníka jakožto pokračujícího správního deliktu se prvostupňový orgán nikterak nevyjádřil ani v odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Lze mít však důvodně za to, že v daném případě se o žádné pokračující správní delikty nejedná, nýbrž jde o samostatné správní delikty naplňující skutkovou podstatu stejného správního deliktu, kterých se měl účastník řízení dopustit opakovaně, čemuž odpovídá i rozhodovací praxe Energetického regulačního úřadu v obdobných případech. Takovou situaci právní teorie označuje jako vícečinný stejnorodý souběh, kdy se pachatel více skutky dopustí několika správních deliktů. V posuzovaném případě by tak musel být každý skutek považován za samostatný správní delikt podle zákona o cenách, čemuž by měl odpovídat i výrok rozhodnutí, přičemž v případě účastníka řízení nebylo možné uvažovat pouze o dvou správních deliktech, jak to nesprávně konstatoval prvostupňový orgán.

VI. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 89 odst. 2 správního řádu jsem jako odvolací správní orgán, vzhledem k výše uvedenému, dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, neboť Energetický regulační úřad nedostatečným způsobem posoudil společenskou nebezpečnost jednání účastníka řízení, přičemž prokázání naplnění materiální stránky správního deliktu je jednou z elementárních podmínek shledání odpovědnosti za správní delikt. V daném případě po posouzení všech rozhodných okolností jednání účastníka řízení nelze konstatovat, že by se tímto jednáním dopustil porušení nebo ohrožení právem chráněného zájmu společnosti, přičemž vrácení věci k novému projednání by již v této otázce nepřineslo žádné nové skutečnosti. Z toho důvodu jsem rozhodla o zrušení napadeného rozhodnutí a zastavení správního řízení.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí se podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 4 správního řádu nelze dále odvolat.

Ing. Alena Vitásková, v. r.
předsedkyně Energetického regulačního úřadu

-Otisk úředního razítka-

Obdrží:

ABASTOR s.r.o., prostřednictvím Mgr. Martina Vondrouše